

نقش علوم انسانی در ارتقاء فرهنگی و اجتماعی جامعه

علی محمد احمدی*

چکیده

انسان، ذاتاً کنجکاو است و میل دارد نیازهای خویش را با دانائی و آگاهی مرتفع سازد. انسان و مجموعه عالم هستی، هرچند یک واحد منسجم و پویا است و سیرغائی واحدی را طی می‌کند، لکن در مطالعه و تحقیق - عمدتاً - (چه در روش‌شناسی و روش‌های علمی و پژوهشی، و چه در زمینه و موضوع مورد مطالعه)، تجزیه‌گرا و جزئی‌نگر است و در عین علم، کاشف حقیقی واحد است، اما در گستره فعالیت‌های علمی در عالم ذهن بشر، تجلیات متعدد و متنوع چه به لحاظ روش‌شناسی و چه به لحاظ موضوع مورد مطالعه - یافته است و در یک تقسیم‌بندی کلی، علوم به ۳ حوزه منقسم می‌شوند:

۱. علوم انسانی ۲. علوم ریاضی ۳. علوم تجربی. هرچند مطالعات و پژوهش‌های علمی جدید، مرز علوم گوناگون را در این سه حوزه، بیش از پیش - و به شدت - مخدوش ساخته است و خصوصاً شکل‌گیری رشته‌های میان رشته‌ای علوم - نظیر جغرافیای انسانی، برنامه‌ریزی شهری و روستایی، بیوکراسی، روان‌شناسی ژنتیک، بیوتکنولوژی، اخلاق زیستی، و... ما را بر آن می‌دارد که به یک بازنگری در تبیین عوامل و شاخص‌های تقسیم‌بندی علوم در حوزه‌های مختلف پردازیم.

واژگان کلیدی: علوم انسانی، ارتقاء فرهنگی، راهبرد، برنامه‌ریزی، مدیریت فرهنگی.